

Carte Blanche turnerer med forestillingen CORPS DE WALK (bildet) til Sverige og Sveits i april.

31. mai er de tilbake med en ny forestilling, FICTION, under Festspilene i Bergen.

Foto Erik Berg



Redaksjon Danseinformasjonen, Molleveien 2, 0182 Oslo
T 23 70 540 F 23 70 947
M post@danseinfo.no
W www.danseinfo.no

DANSEKALENDEREN OG DANSEARKIVET

Dansekalenderen på nett

Hver danseforestilling som registreres hos oss blir lagt inn i en database som igjen blir til Dansekalenderen på våre nettsider. Kalenderen gjør at vi til en hir tid har muligheten til å vise all forestillingsaktivitet av norske kompanier/koreografer i Norge og på turné i utlandet. Samtidig kan vi med forestillingsbasen hente ut statistikk fra det norske dansefeltet helt tilbake til 1995, da vi først begynte å informere om forestillingen.

Til sommeren vil vi gjøre hele basen sørkår på våre nettsider. Det betyr at vi tilbyr et verktøy der man lett kan hente ut informasjon bl.a. om en dansers, koreografs eller et kompaniens aktivitet fra 1995 og frem til i dag. I basen har vi lagt inn den informasjon vi har mottatt eller hentet ut fra andre kanaler. Vi er klar over at det kan være både mangler og feil i våre data, og vi vil, når det kommer, oppfordre alle til å gi oss tilbakemelding om dette så vi får kvalitetssikret våre data om den norske dansekunsten.

Vi vil også presisere at det er veldig viktig at dere alltid leverer så mye og riktig informasjon om forestillinger som mulig. Alle medvirkende er like viktige for at historien skal kunne bli bevart på best mulig måte. Ikke minst er hver enkelt spilletdato og hvilket spillested av stor betydning, fordi det er her vi kan telle den norske forestillingsaktiviteten, både i Norge og i utlandet. Og som kjent øker denne.

Vi har allerede levert statistikk til Kulturdepartementet ved flere anledninger, nå sist til den kommende strategien for profesjonell dansekunst i Norge for perioden 2012 - 2015.

Dansearkivet på nett

I tilfelle av trengsler har vi har arbeidet med å dokumentere den norske danseshistorien. I alt 67 videointervjuer av danseskunstnere som var toneangivende i perioden 1945 - 1995 er foretatt, og kunstnerenes private arkiver er samlet inn og digitalisert. Materialet består så langt av til sammen 5 800 objekter; filmdele intervjuer og forestillinger, lydoppdrag og fotografier, avisartikler, kritikker, dokumenter, program og plakater. Vi jobber med å legge dette inn i forestillingsdatabasen, som har blitt utvidet til et større arkiv for den norske danseshistorien. Dansekunst. Nå dette materialet så snart blir tilgjengelig rundt sommeren, vil vi kunne tilby en unik synlighet for å studere den norske danseshistorien og ikke minst et grunnlag for forskning i en forholdsvis ung kunst.

I Danseinformasjonen er vi meget stolte av å ha fått dette til. Vi vet at det helt sikkert vil dukke opp feil og mangler, og vi ber på forhånd om tålmodighet, for dette er et nytlig arbeid. Vi kommer aldri til å sluttet med å dokumentere danseshistorien, men med denne nysatsingen diskuterer vi nå avslutte Danseinformasjonen på papir fra og med 2013 og heller koncentrere oss fullt ut om informasjonsflyt på våre nettsider.



LYTTENDE LYSTER 10 SPØRSMÅL TIL JANNE-CAMILLA LYSTER

Måten Janne-Camilla Lyster beskriver sin tilnærtingsmåte til koreografisk arbeid gir samtidig et presist bilde av hvordan hun ofte framstår som danser i egne og anners arbeider, med en sregren, presist komponert, innadvendt men likevel ekspressiv karakter. Som 30-åring er hun allerede etablert som en av våre mest produktive danseskunstnere, i tillegg til å ha gitt ut to diktsamlinger på Tiden forlag. Når hun i mai presenterer eget arbeid på Dansens Hus for første gang, er det derfor at annet enn en debutant vi har med å gjøre.

1. Hva arbeider du med for ditt?

Akkurat i dag har jeg faktisk gjort ferdig andre utkast til en diktsamling som skal ut til hesten, og så jobber jeg med en forestilling som har premiere på Dansens Hus 23. mai. Den er i kortsformat som en del av en "triple bill". Jeg driver og ruger på tittel til begge deler, de sitter litt langt inne nø. Det kan føles farlig å sette ord på slike ting, for det blir jo gjerne den man leser verket gjennom. Det er viktig at det stemmer, så mån må bare lytte til det er der.

2. Hvordan skiller dette seg fra ditt tidligere arbeid?

Det er vel i grunnen første gang jeg presenterer noe på Dansens Hus, tidligere har jeg vist arbeider på Black Box teater og så har jeg gjort en del på KHI. Bortsett fra de tyre rammen, er det nok en videreføring av det jeg er opptatt av tematisk, av en veksling mellom det kjente og det ukjente, og av det å finne sin egen logikk i verket. Ellers har jeg også veldig erfarte dansere med meg, Halldis Dörr og Gry Bech-Hanssen, i tillegg til Iselin Borga som er litt yngre.

3. Når, hvordan og hvorfor begynte du å arbeide seriøst med danseskunsten?

Jeg hadde et ønske om det før jeg begynte, men det var ikke noe dansestudio i Mjøndalen hvor jeg vokste opp, så jeg måtte bearbeide foreldrene mine litt for å få lov til å begynne. Men fra jeg begynte skulpet jeg aldri en eneste klasse, det var så viktig og meningsfullt for meg. Jeg droppet skoleturen fordi jeg visste at dette var noe jeg ville holde på med, det gjaldt både dans og skriving. Når man er fri et sted ved man ikke hvordan man ligger an i forhold til de andre med dansinga, så det å være noe og å terre, det er to ulike ting. Derfor gikk jeg allmennfag og begynte først å danse på fulltid da jeg var ferdig med vidergående. Og det har jeg holdt på siden.

Jeg gikk på ballettskole hos Berit Rogne i Drammen. Hun døde for noen år siden, men var en av Norges første profesjonelle balletdansere og danset både i Moskva og Paris. Hun var full av historier, som at hun i Moskva måtte øve på "grand battementer" med benet sparkende ut gjennom døren fordi det var lite plass i studioet, så det var noe romantisk over det hele.

Hun var en utrolig god lærer. Hun var ganske gammel så det var ikke alltid lett å opprette teknikken i det hun viste, men hun fikk veldig godt fram at man skulle formidle noe og at det var viktig hva man tenkte. Hun var også veldig profesjonell rundt forestillingene. Selv om det var en ballettskole var det alvor, ikke null og lek. Det passet meg bra. De andre hadde gått der lengre, men jeg tok dem igjen. Jeg hadde dessuten drevet med turn, og det kom godt med, det har gjort meg mer uredd, rent fysisk.

4. Hva håper du å utrette gjennom din virksomhet innen danseskunst?

Har du en plan, noen bestemte mål eller ambisjoner for fremtiden?

Gjennom å ønske jeg å fortsette å jobbe skapende, med å lage egne verdener som man kan invitere andre inn i. Det er det beste; når man får til at verket blir en egen verden, å få tilskuerne til å se noe fra en svakt forordet vinkel.

5. Kan du beskrive din arbeidsprosess, følger du en bestemt metode?

Metoden utvikler seg sammen med en selv, det mån den nesten. Tidlig i den skapende prosessen tenker jeg at det er lurt å skyve spørsmål som hvorfor og hvordan litt unna, og det er bra for meg å jobbe mer med summen av sanser og tanker/tenkemåter, å finne frem til et slags språk, en "trace". Jeg jobber med å finne ut hva som er viktig og hva som er mindre viktig, å finne ut hva som hører hjemme i dette verket. Det gjelder for meg å støle på summen av sanser, eller den retningen jeg lytter meg fram til.

Senere jobber jeg ofte systematisk med komposisjon, og spørsmålene hvordan og hvorfor kommer til overflaten. Komposisjon er veldig viktig for meg, vekting av komponenter og kronologisk skaper en egen logikk i verket. Strukturen kan i seg selv være like meningsbærende som materialet. Noen ganger har jeg faktisk begynt med et system eller en struktur, og så har materialet sprungen ut fra det. Det kommer på hva jeg finner først.

Jeg prøver å ikke avgrense meg for tidlig. Noe av det viktigste i arbeidsprosessen er å opparbeide seg en type verker han kan se sammenheng mellom ting, det er da det begynner å skje noe. Jeg er glad i musikk og leter aktivt etter musikalske bilder og bilder fra for eksempel fotografier og billedkunst. Det er ingen grenser for hvor man kan finne materiale. Det kan være ute på gata i det det letter en flokk fugler eller noen går bortover i takt. Det kan få betydning som koreografi.

6. Fører du deg som en del av et spesifikt norsk dansefelt?

Ikke eksplicitt. Det er lett å orientere seg i hva som skjer andre steder, og man kan være like opptatt av en amerikansk koreograf, selv om man ikke har like lett tilgang til forestillingene. Likevel er man jo en del av det, og blir påvirket av omgivelser og kollegaer.

7. Et det noen forestillinger eller kunstnere som har betydd særlig mye for deg, og hvilke andre kunstnere finner du spesielt interessante?

En jeg synes er veldig spennende i dag er Marco Goecke. Han var også klassisk bakgrunn, men jobber veldig fritt fysisk og tematisk. Det vil si at han er innom det klassiske, men jobber uavhengig av det, noe jeg synes er spennende. Det er noe med de anatomiske mulighetene sitt i system som man jobber fra gjennom tekniken. Via den, har man tusen muligheter på tvers av tradisjonen og helt uavhengig av kostymene og det narrative som den klassiske balletten bygger

på. Videre har Alice Munros novellesamlinger og Espens Sommer Eides lydunivers vært viktige for meg de siste årene.

Det første jeg så som fikk meg til å tenke "går det an?", var imidlertid Oslo Danse Ensemble med Jazz you like it. De var på Riksteaterturen og spilte i Drammens teater. Jeg hadde aldri sett dansere på det nivået og den musikaliteten for, og det tilstod meg.

8. Har teori vært viktig i din kunstneriske utvikling, og er det noen teoretikere du lar deg inspirere av?

Jeg leser gjerne teori, men kanskje ikke midt oppen den skapende perioden. Da er det andre følere som er ute. Men det kommer igjen på påverket jobber med; teori kan være en inspirasjonskilde. Jeg er glad i det akademiske, og leser gjerne om komposisjon og analyse, eller om kunst generelt, inkludert litteratur, og ikke bare om dans. Det er ikke alltid man finner det mest relevante innen sitt eget felt. Kunstfeltene har jo mange fellesnevner.

Jeg synes det er vesentlig å vite hva man er en del av og hva som har skjedd tidligere. Man kan lett få feil hvis poengert er å være nyskapende og man tror det man gjør er "brand new", mens det i virkelheten ble gjort allerede på 60 og 70-tallet. Teori kan gi perspektiv på eget arbeid.

Det siste året har jeg lest filosofen Peter Sloterdijk, og den her, (trekker opp en bok av veska, journ. ann.) "Maps of the Imagination: the writer as cartographer" av Peter Turchi, synes jeg også er interessant. Jeg tenker at det å lære teori og filosofi er en betydningsfull del av å drive med skapende kunst, for som kunstner skal man jo helst utvide sin egen bevissthet både intellektuelt og emosjonelt. Man skal jo ikke gå i den samme tralten, det å utfordre seg selv er essensielt.

9. Hvordan kan dansenkunsten få et større publikum uten å miste sin kunstneriske integritet og eventuelle samfunnskritiske rolle?

Jeg tror et problem er at vi er litt bortgjemte. Jeg skulle ønske at det var mer samarbeid mellom teatre og koreografer. Jeg vet ikke om det er realistisk, men det kunne være fint å benytte seg av eksisterende arenaer, både i og utenfor Oslo, der det allerede er en infrastruktur og et publikum. I Tyskland og Sveits har de klart dette. Der har de fleste teatre et eget dansensemester. Det trenger ikke gå på bekostning av kunstnerisk integritet, og jeg tror det ville vært en stor fordel, spesielt for dansere. Man skal ikke undervurdere påkjønningen det innebefatter å jobbe som friansdanser. Det er et tydlig yrke som blir enda mer krevente når man ikke har fast ramme. Hadde man hatt det, tror jeg det ville vært lettere å utvikle seg enda mer, særlig i de første årene etter at man er nyutdannet. Det trenger ikke være et repertoarkompani, men en koreograf Kunnen for eksempel hatt sitt ensemble ved et teater i tre år om gangen. Det ville vært produktivt å kunne slippe det administrative. Hvis det kunne ført til at kvaliteten steg til et enda høyere nivå, ville det også være positivt for publikum.

10. Hvis du fikk oppfylt et ønske på vegne av dansenkunsten, hva ville det vært?

Umiddebart tenker jeg på studioplass. Det å ha kontinuitet i det arbeidet man bare kan gjøre i studio, har stor betydning. Det er vanskelig kunstnerisk, men også økonomisk, at det er så stor pågang. Det er ueleggt at man er nødt til å ha prosjektstøtte til et bestemt prosjekt for å kunne gå i studio.

Janne-Camilla Lyster ble intervjuet av Ine Therese Berg

DANSENS DANSETERAPI DAGER 2012

"Danseterapi" - kunstnerne møter Danes Hus

Finner du spørsmål knyttet til kunstnerisk produksjon som fortrenget?

Akkurat i dag har jeg faktisk gjort ferdig andre utkast til en diktsamling som skal ut til hesten, og så jobber jeg med en forestilling som har premiere på Dansens Hus 23. mai. Den er i kortsformat som en del av en "triple bill". Jeg driver og ruger på tittel til begge deler, de sitter litt langt inne nø. Det kan føles farlig å sette ord på slike ting, for det blir jo gjerne den man leser verket gjennom. Det er viktig at det stemmer, så mån må bare lytte til det er der.

2. Hvordan skiller dette seg fra ditt tidligere arbeid?

Akkurat i dag har jeg faktisk gjort ferdig andre utkast til en diktsamling som skal ut til hesten, og så jobber jeg med en forestilling som har premiere på Dansens Hus 23. mai. Den er i kortsformat som en del av en "triple bill". Jeg driver og ruger på tittel til begge deler, de sitter litt langt inne nø. Det kan føles farlig å sette ord på slike ting, for det blir jo gjerne den man leser verket gjennom. Det er viktig at det stemmer, så mån må bare lytte til det er der.

3. Når, hvordan og hvorfor begynte du å arbeide seriøst med danseskunsten?

Jeg hadde et ønske om det før jeg begynte, men det var ikke noe dansestudio i Mjøndalen hvor jeg vokste opp, så jeg måtte bearbeide foreldrene mine litt for å få lov til å begynne. Men fra jeg begynte skulpet jeg aldri en eneste klasse, det var så viktig og meningsfullt for meg. Jeg droppet skoleturen fordi jeg visste at dette var noe jeg ville holde på med, det gjaldt både dans og skriving. Når man er fri et sted ved man ikke hvordan man ligger an i forhold til de andre med dansinga, så det å være noe og å terre, det er to ulike ting. Derfor gikk jeg allmennfag og begynte først å danse på fulltid da jeg var ferdig med vidergående. Og det har jeg holdt på siden.

Stiftelsen Lilian Karina

Stiftelsen har et fond på SEK 70 000 skapt for å fremme kunnskap om hvordan danseskunsten ble påvirket av 1900-tallets politikk, www.doch.se/forskning/stiftelsen_lilian_karina

Frist 30. april

Norsk Ballettskole 2012

Ballettskolen ved Den Norske Opera & Ballett arrangerer i samarbeid med Kunsthøgskolen i Oslo og de statlige ballettskolene i Sverige og Finland nordisk ballettskole 6. - 11. august 2012.

Seminaret er for disse skolenes elever og stab, men det inviteres til deltagelse av pedagoger med spesiell interesse for klassisk ballett fra andre skoler og institusjoner i Norge.

Påmelding og info: knut.breden@operaen.no

Frist 10. mai

Scenekunstbruket

Scenekunstbruket vurderer forestillinger til sitt repertoire på neste rådmøte. Send inn DVD/videoinlinen innen 15. mai.

www.scenekunstbruket.no

Frist 1. oktober (residens vår 2013)

Produsentstøtte og Residens

Dansarena nord har løpende Frist på sin produsentstøtte, og tilbyr også residens i Hammerfest for profesjonelle

bevegelseskunstnere.

www.landsdelscene.no

Frist 1. oktober (residens vår 2013)

FRISTER

Kurs med Jamie Watton

Profilakademiet Hjemmeteknikk, Stavanger

14. april kl. 1300 - 1600

Kursset i forlengelse av PRODA-

klassen samme dag gratis for Dansi

medlemmer og samarbeidspartnere.

Pris for andre interesser: 100

Påmelding post@dansis.no

Frist 10. april</p

DANSEKALENDEREN

APRIL 2012 | MAI 2012



Foto Ole Stevning

Johtti kompani
JORGGAHALLAN
LES-salen, Kautokeino
5. april kl 1900
6. april kl 1400
Koreografi Elle Sofe Henriksen
Dans Elle Sofe Henriksen og Semen Bolshunov
Musikk Wimme Saari
Lydsdesign Niels A. W. Jensen
Medskapende konsulenter Alexandra Wingate, Marianne Kjærnsund og Esther Wrobel
Produsent Dansearena nord
www.ellesofe.com
Billetter ved inngang



Nasjonalballetten
MESTERAFSEN - LIGHTFOOT OG LEÓN
Den Norske Opera & Ballett
11. april kl 1900
15. og 20. april kl 1800
Koreografi Paul Lightfoot og Sol León
• SAME DIFFERENCE
Musikk Philip Glass
• SAFE AS HOUSES
Musikk Johann Sebastian Bach
• SHOOT THE MOON
Musikk Philip Glass
www.operan.no
Billetter 21 4221 21



GASTSPIEL

21. april kl 1545

Samtidige produksjoner i Kåfjord i Nord Hålogaland bispedømme og Ytrebygd i Bjørøyvin bispedømme med etterfulgt diskusjon via Skype med alle spillesteder og konferanser Gastspiel i München.

• HELLIGSTEDDET

Baler kirke

Koreografi og dans Kristina Sætorp,

Elisabeth Breen Berger og Solveig S. Holte

• CLOSER TO YOU: MY LORD

Ytrebygd kirke

Av og med Borghild Rudjord Umeland

• KÅFJORD PERFORMANCE

Kåfjord

Koreografi og dans Elle Sofe Henriksen

www.paskeopgjason.no

Gratis adgang

Heine Rosdal Avdal

NOTHING'S FOR SOMETHING

BIT Teatergarasjen, Studio Bergen

28. og 29. april kl 1900

Konsept & regi Heine Rosdal Avdal og

Yukiko Shinozaki

Utvære Heine Avdal, Brynjar Åbel

Bandlien, Fabrice Moinet, Taka Shamoto,

Yukiko Shinozaki og Oleg Sulimenko

www.deepblue.be

Billetter 815 33 133

Molitrix Scenekunst

BORDERS

Tou Scene, Stavanger

28. april kl 1900

Åpen visning av arbeid i utvikling

Kunstnerisk ledelse og koreografi Linda Birkedal

Dans Shri Patel, Erik McKenzie og Ida Rue

Musikk Kjetil B. Aabø og Line Horneland

www.molitrix.no

Gratis adgang

Aroundance

60 SECONDS APART

Bærums Sandvika

28. april kl 1930

Koreografi Christopher Arouni

Dans Maria Henriette Nygård, Erik Rulin,

Martine Sofie Berg og Hugo Marmelada

www.aroundance.no

Billetter 21 4221 777

Kristina Sætorp

Elizabeth Breen Berger

Solveig Styve Holte

HELLIGSTEDDET

Baler kirke

26. mai kl 1500

Koreografi og dans Kristina Sætorp,

Elisabeth Breen Berger og Solveig Styve

Holte

www.paskeopgjason.no

Gratis adgang

Heine Rosdal Avdal

BORROWED LANDSCAPE

Stamsund Internasjonale Teater Festival

30. mai - 2. juni

Konsept Heine Rosdal Avdal

www.deepblue.be

FRIKAR dance company

8

Festspillene i Bergen, Grieghallen

30. mai kl 1930

Koreografi, regi, scenografi og kostymer

Halbjørnshus

Medkjørpande utværer Årø G. R.

Kolbjørnshus, Anders Asberg, Vete

Springard, Hallbjørn Hansegård, Yuan Shen

Fen, Chen Jie, Min Ting He og Zoen Bi

Musikk Marcus Paas

Produsent Karenne Lyngholm

www.frikar.no

Billetter 815 33 133

Carte Blanche

FICTION

Festspillene i Bergen, Studio Bergen

31. mai kl 2000

Koreografi Alan Øyen

www.carteblanche.no

Billetter 815 33 133

Jo Strømgren Kompani

GRENSEN

Stamsund Internasjonale Teater Festival

31. mai

Manus, regi, koreografi Jo Strømgren

Utvære Jørn Bjørn Fuller-McGee og Ida

Holten Worsøe

www.jskompani.no

Billetter 21 4221 21

FRIKAR dance company

8

Festspillene i Bergen, Grieghallen

30. mai kl 1930

Koreografi, regi, scenografi og kostymer

Halbjørnshus

Medkjørpande utværer Årø G. R.

Kolbjørnshus, Anders Asberg, Vete

Springard, Hallbjørn Hansegård, Yuan Shen

Fen, Chen Jie, Min Ting He og Zoen Bi

Musikk Marcus Paas

Produsent Karenne Lyngholm

www.frikar.no

Billetter 815 33 133

Carte Blanche

FICTION

Festspillene i Bergen, Studio Bergen

31. mai kl 2000

Koreografi Alan Øyen

www.carteblanche.no

Billetter 815 33 133

Jo Strømgren Kompani

GRENSEN

Stamsund Internasjonale Teater Festival

31. mai

Manus, regi, koreografi Jo Strømgren

Utvære Jørn Bjørn Fuller-McGee og Ida

Holten Worsøe

www.jskompani.no

Billetter 21 4221 21

FRIKAR dance company

8

Festspillene i Bergen, Grieghallen

30. mai kl 1930

Koreografi, regi, scenografi og kostymer

Halbjørnshus

Medkjørpande utværer Årø G. R.

Kolbjørnshus, Anders Asberg, Vete

Springard, Hallbjørn Hansegård, Yuan Shen

Fen, Chen Jie, Min Ting He og Zoen Bi

Musikk Marcus Paas

Produsent Karenne Lyngholm

www.frikar.no

Billetter 815 33 133

Carte Blanche

FICTION

Festspillene i Bergen, Studio Bergen

31. mai kl 2000

Koreografi Alan Øyen

www.carteblanche.no

Billetter 815 33 133

Jo Strømgren Kompani

GRENSEN

Stamsund Internasjonale Teater Festival

31. mai

Manus, regi, koreografi Jo Strømgren

Utvære Jørn Bjørn Fuller-McGee og Ida

Holten Worsøe

www.jskompani.no

Billetter 21 4221 21

FRIKAR dance company

8

Festspillene i Bergen, Grieghallen

30. mai kl 1930

Koreografi, regi, scenografi og kostymer

Halbjørnshus

Medkjørpande utværer Årø G. R.

Kolbjørnshus, Anders Asberg, Vete

Springard, Hallbjørn Hansegård, Yuan Shen